

అథ సంకల్పః

అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య వద్మావతీజానేః
శ్రీవేంకటేశ్వరపరబ్రహ్మణః రూపాంతరభూతస్య శ్రీరామచంద్రప్రభోః
దాసస్య కార్యనిర్వాహకస్య చ శ్రీమదాంజనేయస్వామినః ప్రసాదేన ఆస్మిన్
సర్వజగదుపద్రవకాలే ప్రపంచశాంత్యర్థం, అపి చ కరోనా నామక
నూతనవ్యాధి-ప్రభావజనితానాం నానావిధానాం సామాజిక-ఆర్థిక-
రాజకీయాది సర్వోపద్రవాణాం నివారణాయ తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానేన నిరుహ్యమాణానాం జపహెలూమపారాయణప్రవచనాది-
రూపాణాం నానావిదానాం వేదోక్తకార్యక్రమాణాం, అపి చ సామాజిక-
వైద్యకీయ-ఆర్థికసహాయాదిరూపాణాం బహుప్రకారాణాం సేవా-
కార్యక్రమాణాం చ ఇతోధిక వీర్యవత్తాసిద్ధ్యర్థం పూర్వోక్త తత్తత్సేవా-
రూపకర్తృకాణాం తన్నిర్వాహకాణాం తత్పురిపోషకాణాం చ సర్వేషాం
శ్రీవేంకటేశ్వరానుగ్రహేణ ఇతోధిక శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, అపి చ
తత్తత్సేవాకార్యక్రమ ద్వారా సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య భారతదేశస్య
ఉత్తరోత్తర శుభసంపత్సమృద్ధ్యర్థం, భారతదేశస్య శత్రుదురాక్రమణ
ఆర్థికమాంద్యప్రజాకల్లోలాది సర్వపీడానివృత్త్యర్థం, విశేషతః ఏతాదృశ
జగత్కళ్యాణకరకార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య శ్రీమత్తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానస్య ఇతోధిక సర్వతోముఖాభివృద్ధిసిద్ధ్యర్థం, ఇతోధిక
హనుత్రప్రసాదసిద్ధ్యర్థం చ అక్షరలక్షాత్మక శ్రీరామ-సీతా-హనుమన్మంత్ర-
జపతద్దశాంశతర్పణహెలూమపూర్వకం “రాఘవో విజయం దద్యాన్మమ
సీతాపతిః ప్రభుః” ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత కటపయాదిసంఖ్యా-
శాస్త్రానుసారం తత్తత్సర్గసంఖ్యాపారాయణహెలూమవిధానేన వాల్మీకి-
రామాయణాంతర్గత శ్రీమత్సుందరకాండ అనుష్ఠానయజ్ఞం
ఆచార్యముఖేన అన్యోన్యసాహాయ్యేన లోకకళ్యాణార్థం కరిష్యామః.

శ్రీ శిష్యార్థాన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే !
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః !! 1 !!

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం !
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ !! 2 !!

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ !
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ !! 3 !!

శ్రీహనుమతే నమః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే

అథ పంచాశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !
భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తముద్వీక్ష్య మహాబాహుః పింగాక్షం పురతః స్థితమ్ ।
కోపేన మహతాఽఽవిష్టో రావణో లోకరావణః ॥ 50.1 ॥ (2 సార్లు)
శంకాహతాత్మా దధ్యా స కపీన్ద్రం తేజసావృతమ్ ।
కిమేష భగవాన్స్తన్ద్రీ భవేత్ సాక్షాదిహాగతః ॥ 50.2 ॥
యేన శస్త్రోఽస్మి కైలాసే మయా సంచాలితే పురా ।
సోఽయం వానరమూర్తిః స్యాత్ కింస్విద్భాణోఽపి వాఽసురః ॥50.3॥

స రాజా రోషతామ్రాక్షః ప్రహస్తం మన్త్రిసత్తమమ్ ।
కాలయుక్తమువాచేదం వచో విపులమర్థవత్ ॥ 50.4 ॥
దురాత్మా పృచ్ఛ్యతామేష కుతః కిం వాఽస్య కారణమ్ ।
వనభజ్గే చ కోఽస్యార్థో రాక్షసీనాం చ తర్జనే ॥ 50.5 ॥
మత్పురీమప్రధృష్యాం వాఽఽగమనే కిం ప్రయోజనమ్ గగ
ఆయోధనే వా కిం కార్యం పృచ్ఛ్యతామేష దుర్మతిః ॥ 50.6 ॥
రావణస్య వచః శ్రుత్వా ప్రహస్తో వాక్యమబ్రవీత్ ।
సమాశ్వసిహి భద్రం తే న భీః కార్యా త్వయా కపే ॥ 50.7 ॥
యది తావత్త్వమిన్ద్రేణ ప్రేషితో రావణాలయమ్ ।
తత్త్వమాఖ్యాహి మా భూత్తే భయం వానర మోక్ష్యసే ॥ 50.8 ॥
యది వైశ్రవణస్య త్వం యమస్య వరుణస్య చ ।
చారరూపమిదం కృత్వా ప్రవిష్టో నః పురీమిమామ్ ॥ 50.9 ॥
విష్ణునా ప్రేషితో వాఽపి దూతో విజయకాంక్షిణా ।
న హి తే వానరం తేజో రూపమాత్రం తు వానరమ్ ॥ 50.10 ॥
తత్త్వతః కథయస్వాద్య తతో వానర మోక్ష్యసే ।
అన్యతం వదతశ్చాపి దుర్లభం తవ జీవితమ్ ॥
అథవా యన్నిమిత్తం తే ప్రవేశో రావణాలయే ॥ 50.11 ॥
ఏవముక్తో హరిశ్రేష్ఠస్తదా రక్షోగణేశ్వరమ్ ॥ 50.12 ॥

అబ్రవీన్నాస్మి శక్రస్య యమస్య వరుణస్య వా ।
 ధనదేన న మే సఖ్యం విష్ణునా నాస్మి చోదితః ॥ 50.13 ॥

జాతిరేవ మమ త్వేషా వానరోఽహమిహాగతః ।
 దర్శనే రాక్షసేస్త్రస్య దుర్లభే తదిదం మయా ॥ 50.14 ॥

వనం రాక్షసరాజస్య దర్శనార్థే వినాశితమ్ ।
 తతస్తే రాక్షసాః ప్రాప్తా బలినో యుద్ధకాంక్షిణః ॥ 50.15 ॥

రక్షణార్థం తు దేహస్య ప్రతియుద్ధా మయా రణే ।
 అస్త్రపాశైర్న శక్యోఽహం బద్ధం దేవాసురైరపి ॥ 50.16 ॥

పితామహాదేవ వరో మమాప్యేషోఽహం భృషాగతః ।।
 రాజానం ద్రష్టుకామేన మయాఽస్త్రమనువర్తితమ్ ॥ 50.17 ॥

విముక్తో హ్యహమస్త్రేణ రాక్షసైస్త్వభిషీడితః ।
 కేనచిద్రాజకార్యేణ సంప్రాప్తోఽస్మి తవాన్తికమ్ ॥ 50.18 ॥

దూతోఽహమితి విజ్ఞేయో రాఘవస్యామితోజసః ।
 శ్రూయతాం చాపి వచనం మమ పథ్యమిదం ప్రభో ॥50.19॥ (2 సార్లు)

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

పంచాశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

ఏకపంచాశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తం సమీక్ష్య మహాసత్త్వం సత్త్వవాన్ హరిసత్తమః ।
 వాక్యమర్థవదవ్యగ్రస్తమువాచ దశాననమ్ ॥ 51.1 ॥ (2 సార్లు)

అహం సుగ్రీవసన్దేశాదిహ ప్రాప్తస్తవాలయమ్ ।
 రాక్షసేష్ట హరీశస్త్వాం భ్రాతా కుశలమబ్రవీత్ ॥ 51.2 ॥

భ్రాతుః శృణు సమాదేశం సుగ్రీవస్య మహాత్మనః ।
 ధర్మార్థోపహితం వాక్యమిహ చాముత్ర చ క్షమమ్ ॥ 51.3 ॥

రాజా దశరథో నామ రథకుంజరవాజిమాన్ ।
 పితేవ బన్ధుర్లోకస్య సురేశ్వరసమద్యుతిః ॥ 51.4 ॥

జ్యేష్ఠస్తస్య మహాబాహుః పుత్రః ప్రియకరః ప్రభుః ।
 పితుర్నిదేశాన్నిష్క్రాంతః ప్రవిష్టో దణ్డకావనమ్ ॥ 51.5 ॥

అక్షుణేన సహ భ్రాత్రా సీతయా చాపి భార్యయా ।
 రామో నామ మహాతేజా ధర్మ్యం పన్థానమాశ్రితః ॥ 51.6 ॥

తస్య భార్యా వనే నష్టా సీతా పతిమనువ్రతా ।
 వైదేహస్య సుతా రాజ్ఞో జనకస్య మహాత్మనః ॥ 51.7 ॥

స మార్గమాణస్తాం దేవీం రాజపుత్రః సహానుజః ।
 ఋశ్యమూకమనుప్రాప్తుః సుగ్రీవేణ సమాగతః ॥ 51.8 ॥

తస్య తేన ప్రతిజ్ఞాతం సీతాయాః పరిమార్గణమ్ ।
 సుగ్రీవస్యాపి రామేణ హరిరాజ్యం నివేదితమ్ ॥ 51.9 ॥

తతస్తేన మృధే హత్వా రాజపుత్రేణ వాలినమ్ ।
 సుగ్రీవః స్థాపితో రాజ్యే హర్షుక్షాణాం గణేశ్వరః ॥ 51.10 ॥

త్వయా విజ్ఞాతపూర్వశ్చ వాలీ వానరపుంగవః ।
 రామేణ నిహతః సంఖ్యే శరణైకేన వానరః ॥ 51.11 ॥
 స సీతామార్గణీ వ్యగ్రః సుగ్రీవః సత్యసజ్జరః ।
 హరీన్ సంప్రేషయామాస దిశః సర్వా హరీశ్వరః ॥ 51.12 ॥
 తాం హరీణాం సహస్రాణి శతాని నియుతాని చ ।
 దిక్షు సర్వాసు మార్గన్వే హ్యధశ్చోపరి చామ్బరే ॥ 51.13 ॥
 వైనతేయసమాః కేచిత్ కేచిత్తతానిలోపమా ।
 అసంగగతయః శీఘ్రా హరివీరా మహాబలాః ॥ 51.14 ॥
 అహం తు హనుమాన్నామ మారుతస్యారసః సుతః ।
 సీతాయాస్తు కృతే తూర్ణం శతయోజనమాయతమ్ ॥ 51.15 ॥
 సముద్రం లంఘయిత్వైవ తాం దిదృక్షురిహగతః ।
 భ్రమతా చ మయా దృష్టా గృహే తే జనకాత్మజా ॥ 51.16 ॥
 తద్భవాన్ దృష్టధర్మార్థస్తపః కృతపరిగ్రహః ।
 పరదారాన్ మహాప్రాజ్ఞ నోపరోద్ధుం త్వమర్హసి ॥ 51.17 ॥
 న హి ధర్మవిరుద్ధేషు బహ్వాపాయేషు కర్మసు ।
 మూలఘాతిషు సజ్జన్తే బుద్ధిమన్తో భవద్విధాః ॥ 51.18 ॥
 కశ్చ లక్షణముక్తానాం రామకోపానువర్తినామ్ ।
 శరాణామగ్రతః స్థాతుం శక్తో దేవాసురేష్వపి ॥ 51.19 ॥
 న చాపి త్రిషు లోకేషు రాజన్ విద్యేత కశ్చన ।
 రాఘవస్య వ్యలీకం యః కృత్వా సుఖమవాప్నుయాత్ ॥ 51.20 ॥
 తత్త్రికాలహితం వాక్యం ధర్మమర్థానుబంధి చ ।
 మన్యస్య నరదేవాయ జానకీ ప్రతిదీయతామ్ ॥ 51.21 ॥

దృష్టా హీయం మయా దేవీ లబ్ధం యదిహ దుర్లభమ్ ।
 ఉత్తరం కర్మ యచ్ఛేషం నిమిత్తం తత్ర రాఘవః ॥ 51.22 ॥
 లక్షితేయం మయా సీతా తథా శోకపరాయణా ।
 గృహ్య యాం నాభిజానాసి పంచాస్యామివ పన్నగీమ్ ॥ 51.23 ॥
 నేయం జరయితుం శక్యా సాసురైరమరైరపి ।
 విషసంస్పృష్టమత్యర్థం భుక్తమన్నమివోజసా ॥ 51.24 ॥
 తపస్సంతాపలబ్ధస్తే యోఽయం ధర్మపరిగ్రహః ।
 న స నాశయితుం న్యాయ్యమాత్మప్రాణపరిగ్రహః ॥ 51.25 ॥
 అవధ్యతాం తపోభిర్యాం భవాన్ సమనుపశ్యతి ।
 ఆత్మనః సాసురైరేవైర్హేతుస్తత్రాప్యయం మహాన్ ॥ 51.26 ॥
 సుగ్రీవో న హి దేవోఽయం నాసురో న చ రాక్షసః ।
 న దానవో న గన్ధర్వో న యక్షో న చ పన్నగః ॥
 తస్మాత్ ప్రాణపరిత్రాణం కథం రాజన్ కరిష్యసి ॥ 51.27 ॥
 న తు ధర్మోపసంహారమధర్మఫలసంహితమ్ ।
 తదేవ ఫలమన్వేతి ధర్మశ్చాధర్మనాశనః ॥ 51.28 ॥
 ప్రాప్తం ధర్మఫలం తావద్భవతా నాత్ర సంశయః ।
 ఫలమస్యాప్యధర్మస్య క్షీప్రమేవ ప్రపత్స్యసే ॥ 51.29 ॥
 జనస్థానవధం బుద్ధ్యా బుద్ధ్యా వాలివధం తథా ।
 రామసుగ్రీవసఖ్యం చ బుద్ధ్యస్య హితమాత్మనః ॥ 51.30 ॥
 కామం ఖల్వహమప్యేకః సవాజిరథకుంజరామ్ ।
 లంకాం నాశయితుం శక్తస్తస్మైష తు న నిశ్చయః ॥ 51.31 ॥

రామేణ హి ప్రతిజ్ఞాతం హర్షక్షగణసన్నిధౌ ।
 ఉత్పాదనమమిత్రాణాం సీతాయైస్తు ప్రధర్షితా ॥ 51.32 ॥
 అపకుర్వన్ హి రామస్య సాక్షాదపి పురన్దరః ।
 న సుఖం ప్రాప్నుయాదన్యః కిం పునస్త్వద్విధో జనః ॥ 51.33 ॥
 యాం సీతేత్యభిజానాసి యేయం తిష్ఠతి తే వశే ।
 కాలరాత్రీతి తాం విద్ధి సర్వలంకావినాశినీమ్ ॥ 51.34 ॥
 తదలం కాలపాశేన సీతావిగ్రహరూపిణా ।
 స్వయం స్కన్దావసక్తేన క్షమమాత్మని చిన్త్యతామ్ ॥ 51.35 ॥
 సీతాయాస్తేజసా దగ్ధాం రామకోపప్రపీడితామ్ ।
 దహ్యామానామిమాం పశ్య పురీం సాట్టప్రతోలికామ్ ॥ 51.36 ॥
 స్వాని మిత్రాణి మన్త్రీంశ్చ జ్ఞాతీన్ భ్రాతృనాన్ సుతాన్ హితాన్ ।
 భోగాన్ దారాంశ్చ లంకాం చ మా వినాశముపానయ ॥ 51.37 ॥
 సత్యం రాక్షసరాజేన్ద్ర శృణుష్వ వచనం మమ ।
 రామదాసస్య దూతస్య వానరస్య విశేషతః ॥ 51.38 ॥
 సర్వాన్ లోకాన్ సుసంహృత్య సభూతాన్ సచరాచరాన్ ।
 పునరేవ తథా ప్రష్టుం శక్తో రామో మహాయశాః ॥ 51.39 ॥
 దేవాసురనరేన్ద్రేషు యక్షరక్షోగణేషు చ ।
 విద్యాధరేషు సర్వేషు గన్ధర్వేషూరగేషు చ ॥ 51.40 ॥
 సిద్ధేషు కిన్నరేన్ద్రేషు పతత్త్రిషు చ సర్వతః ॥ 51.41 ॥
 సర్వభూతేషు సర్వత్ర సర్వకాలేషు నాస్తి సః ।
 యో రామం ప్రతియుద్ధ్యేత విష్ణుతుల్యపరాక్రమమ్ ॥ 51.42 ॥

సర్వలోకేశ్వరస్యైవం కృత్వా విప్రియముత్తమమ్ ।
 రామస్య రాజసింహస్య దుర్లభం తవ జీవితమ్ ॥ 51.43 ॥
 దేవాశ్చ దైత్యాశ్చ నిశాచరేన్ద్ర
 గన్ధర్వవిద్యాధరనాగయక్షాః ।
 రామస్య లోకత్రయనాయకస్య
 స్థాతుం న శక్తాః సమరేషు సర్వే ॥ 51.44 ॥
 బ్రహ్మో స్వయమ్భూశ్చతురాననో వా
 రుద్రస్త్రినేత్రస్త్రిపురాన్తకో వా ।
 ఇన్ద్రో మహేన్ద్రః సురనాయకో వా
 త్రాతుం న శక్తా యుధి రామవధ్యమ్ ॥ 51.45 ॥
 స సౌప్తవోపేతమదీనవాదినః
 కపేర్నిశమ్యాప్రతిమోఽప్రియం వచః ।
 దశాననః కోపనివృత్తలోచనః
 సమాదిశత్ తస్య వధం మహాకపిః ॥ 51.46 ॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
ఏకపంచాశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే
ద్విపంచాశః సర్గః
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా వానరస్య మహాత్మనః ।
 ఆజ్ఞాపయద్వధం తస్య రావణః క్రోధమూర్ఛితః ॥ 52.1 ॥ (2 సార్లు)
 వధే తస్య సమాజ్ఞాప్తే రావణేన దురాత్మనా ।
 నివేదితవతో దౌత్యం నానుమేనే విభీషణః ॥ 52.2 ॥
 తం రక్షోధిపతిం క్రుద్ధం తచ్చ కార్యముపస్థితమ్ ।
 విదిత్వా చింతయామాస కార్యం కార్యవిధౌ స్థితః ॥ 52.3 ॥
 నిశ్చితార్థస్తతః సామ్నోఽఽపూజ్య శత్రుజిదగ్రజమ్ ।
 ఉవాచ హితమత్యర్థం వాక్యం వాక్యవిశారదః ॥ 52.4 ॥
 క్షమస్య రోషం త్యజ రాక్షసేన్ద్ర ప్రసీద మద్వాక్యమిదం శృణుష్య ।
 వధం న కుర్వన్తి పరావరజ్ఞా దూతస్య సన్తో వసుధాధిపేన్ద్రాః ॥ 52.5 ॥
 రాజధర్మవిరుద్ధం చ లోకవృత్తేశ్చ గర్హితమ్ ।
 తవ చాసదృశం వీర కపేరస్య ప్రమాపణమ్ ॥ 52.6 ॥
 ధర్మజ్ఞశ్చ కృతజ్ఞశ్చ రాజధర్మవిశారదః ।
 పరావరజ్ఞో భూతానాం త్వమేవ పరమార్థవిత్ ॥ 52.7 ॥
 గృహ్యన్తే యది రోషేణ త్వాదృశోఽపి విపశ్చితః ।
 తతః శాస్త్రవిపశ్చిత్త్వం శ్రమ ఏవ హి కేవలమ్ ॥ 52.8 ॥
 తస్మాత్ ప్రసీద శత్రుఘ్న రాక్షసేన్ద్ర దురాసద ।
 యుక్తాయుక్తం వినిశ్చిత్య దూతదణ్డో విధీయతామ్ ॥ 52.9 ॥
 విభీషణవచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః ।
 రోషేణ మహతావిష్టో వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ ॥ 52.10 ॥

న సాపానాం వధే పాపం విద్యతే శత్రుసూదన ।
 తస్మాదేనం వధిష్యామి వానరం పాపచారిణమ్ ॥ 52.11 ॥
 అధర్మమూలం బహురోషయుక్తమనార్యజుష్టం వచనం నిశమ్య ।
 ఉవాచ వాక్యం పరమార్థతత్త్వం విభీషణో బుద్ధిమతాం వరిష్టః ॥52.12॥
 ప్రసీద లంకేశ్వర రాక్షసేన్ద్ర
 ధర్మార్థయుక్తం వచనం శృణుష్య ।
 దూతా న వధ్యాః సమయేషు రాజన్
 సర్వేషు సర్వత్ర వదన్తి సన్తః ॥ 52.13 ॥
 అసంశయం శత్రురయం ప్రవృద్ధః
 కృతం హ్యనేనాప్రియమప్రమేయమ్ ।
 న దూతవధ్యాం ప్రవదన్తి సన్తో
 దూతస్య దృష్ట్యా బహవో హి దణ్డాః ॥ 52.14 ॥
 వైరూప్యమంగేషు కశాభిఘాతో
 మౌన్యం (ధ్యం) తథా లక్షణసన్నిపాతః ।
 ఏతాన్ హి దూతే ప్రవదన్తి దణ్డాన్
 వధస్తు దూతస్య న నః శ్రుతోఽపి ॥ 52.15 ॥
 కథం చ ధర్మార్థవినితబుద్ధిః
 పరావరప్రత్యయనిశ్చితార్థః ।
 భవద్విధః కోపవశే హి తిష్ఠేత్
 కోపం నియచ్ఛన్తి హి సత్యవన్తః ॥ 52.16 ॥

న ధర్మవాదే న చ లోకవృత్తే

న శాస్త్రబుద్ధిగ్రహణేషు చాపి ।

విద్యేత కశ్చిత్తవ వీర తుల్యః

త్వం హ్యత్తమః సర్వసురాసురాణామ్ ॥ 52.17 ॥

న చాప్యస్య కపేర్ఘాతే కంచిత్ పశ్యామ్యహం గుణమ్ ।

తేష్వయం పాత్యతాం దణ్డో యైరయం ప్రేషితః కపిః ॥ 52.18 ॥

సాధుర్వా యది వాఽసాధుః పరైరేష సమర్పితః ।

బ్రువన్ పరార్థం పరవాన్ న దూతో వధమర్హతి ॥ 52.19 ॥

అపి చాస్మిన్ హతే రాజన్ నాన్యం పశ్యామి ఖేచరమ్ ।

ఇహ యః పునరాగచ్ఛేత్ పరం పారం మహేలాదధేః ॥ 52.20 ॥

తస్మాన్నాస్య వధే యత్నః కార్యః పరపురణ్ణయం ।

భవాన్ సేన్ద్రేషు దేవేషు యత్నమాస్థాతుమర్హతి ॥ 52.21 ॥

అస్మిన్ వినష్టే న హి దూతమన్యం

పశ్యామి యస్తా నరరాజపుత్రౌ ।

యుద్ధాయ యుద్ధప్రియ దుర్వినీతౌ

ఉద్యోజయేద్ధీర్ఘపథావరుద్ధౌ ॥ 52.22 ॥

పరాక్రమోత్సాహమనస్వినాం చ

సురాసురాణామపి దుర్ణయేన ।

త్వయా మనోనన్దన వైర్ఘ్నముతానాం

యుద్ధాయతిర్నాశయితుం న యుక్తా ॥ 52.23 ॥

హితాశ్చ శూరాశ్చ సమాహితాశ్చ

కులేషు జాతాశ్చ మహాగుణేషు ।

మనస్వినః శస్త్రభృతాం వరిష్ఠాః

కోట్యగ్రతస్తే సుభృతాశ్చ యోధాః ॥ 52.24 ॥

తదేకదేశేన బలస్య తావత్

కేచిత్తవాదేశకృతోఽభియాన్తు ।

తౌ రాజపుత్రౌ వినిగృహ్య మూఢౌ

పరేషు తే భావయితుం ప్రభావమ్ ॥ 52.25 ॥

నిశాచరాణామధిపోఽనుజస్య

విభీషణస్యోత్తమవాక్యమిష్టమ్ ।

జగ్రాహ బుద్ధ్యా సురలోకశత్రుః

మహాబలో రాక్షసరాజముఖ్యః ॥ 52.26 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే

ద్విపఞ్చాశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికావ్యే శ్రీమత్సున్దరకాణ్డే త్రిపఞ్చాశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరన్యపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా దశగ్రీవో మహాబలః ।
 దేశకాలహితం వాక్యం భ్రాతురుత్తరమబ్రవీత్ ॥ 53.1 ॥ (2 సార్లు)
 సమ్యగుక్తం హి భవతా దూతవధ్యా విగర్హితా ।
 అవశ్యం తు వధాదన్యః క్రియతామస్య నిగ్రహః ॥ 53.2 ॥
 కపీనాం కిల లాంగూలమిష్టం భవతి భూషణమ్ ।
 తదస్య దీప్యతాం శీఘ్రం తేన దగ్ధేన గచ్ఛతు ॥ 53.3 ॥
 తతః పశ్యన్త్విమం దీనమంగవైరూప్యకర్శితమ్ ।
 సమిత్రజ్ఞాతయః సర్వే బాన్ధవాః ససుహృజ్ఞనాః ॥ 53.4 ॥
 ఆజ్ఞాపయద్రాక్షసేన్త్రః పురం సర్వం స చత్వరమ్ ।
 లాంగూలేన ప్రదీప్తేన రక్షోభిః పరిణీయతామ్ ॥ 53.5 ॥
 తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా రాక్షసాః కోపకర్శితాః ।
 వేష్టయన్తి స్మ లాంగూలం జీర్ణైః కార్పాసకైః పటైః ॥ 53.6 ॥
 సంవేష్ట్యమానే లాంగూలే వ్యవర్ధత మహాకపిః ।
 శుష్కమిన్దనమాసాద్య వనేష్వివ హుతాశనః ॥
 తైలేన పరిషిచ్యాథ తేఽగ్నిం తత్రాభ్యసాతయన్ ॥ 53.7 ॥
 లాంగూలేన ప్రదీప్తేన రాక్షసాన్స్తానసాతయత్ ।
 రోషామర్షపరీతాత్మా బాలసూర్యసమాననః ॥ 53.8 ॥
 లాంగూలం సంప్రదీప్తం తు ద్రష్టుం తస్య హనూమతః ।
 సహస్రీబాలవృద్ధాశ్చ జగ్ముః ప్రీతా నిశాచరాః ॥ 53.9 ॥

స భూయః సంగతైః క్రూరై రాక్షసైర్లరిసత్తమః ।
 నిబద్ధః కృతవాన్ వీరస్తత్కాల సదృశీం మతిమ్ ॥ 53.10 ॥
 కామం ఖలు న మే శక్తా నిబద్ధస్యాపి రాక్షసాః ।
 చిత్త్వా పాశాన్ సముత్పత్య హన్యామహమిమాన్ పునః ॥ 53.11 ॥
 యది భర్తృహితార్థాయ చరన్తం భర్తృశాసనాత్ ।
 బద్ధున్వేతే దురాత్మానో న తు మే నిష్క్రుతిః కృతా ॥ 53.12 ॥
 సర్వేషామేవ పర్యాప్తో రాక్షసానామహం యుధి ।
 కిం తు రామస్య ప్రీత్యర్థం విషహిష్యేఽహమీదృశమ్ ॥ 53.13 ॥
 లంకా చారయితవ్యా వై పునరేవ భవేదితి ।
 రాత్రా న హి సుదృష్టా మే దుర్గకర్మవిధానతః ॥ 53.14 ॥
 అవశ్యమేవ ద్రష్టవ్యా మయా లంకా నిశాక్షయే ॥ 53.15 ॥
 కామం బద్ధస్య మే భూయః పుచ్చస్యోద్ధీపనేన చ ।
 పీడాం కుర్వన్తు రక్షాంసి న మేఽస్తి మనసః శ్రమః ॥ 53.16 ॥
 తతస్తే సంవృతాకారం సత్త్వవన్తం మహాకపిమ్ ।
 పరిగృహ్య యయుర్ఘ్నా రాక్షసాః కపికుంజరమ్ ॥ 53.17 ॥
 శంఖభేరీనినాదైస్తం ఘోషయన్తః స్వకర్మభిః ।
 రాక్షసాః క్రూరకర్మాణశ్చారయన్తి స్మ తాం పురీమ్ ॥ 53.18 ॥
 అన్వీయమానో రక్షోభిర్యయా సుఖమరిన్దమః ।
 హనుమాన్శ్చారయామాస రాక్షసానాం మహాపురీమ్ ॥ 53.19 ॥
 అథాపశ్యద్విమానాని విచిత్రాణి మహాకపిః ।
 సంవృతాన్ భూమిభాగాంశ్చ సువిభక్తాంశ్చ చత్వరాన్ ॥ 53.20 ॥

వీధీశ్చ గృహసంబాధాః కపిః శృంగాటకాని చ ।
 తథా రథోపరథ్యాశ్చ తథైవ గృహకాస్తరాన్ ॥
 గృహాంశ్చ మేఘసంకాశాన్ దదర్శ పవనాత్మజః ॥ 53.21 ॥
 చత్వరేషు చతుష్కేషు రాజమార్గే తథైవ చ ।
 ఘోషయన్తి కపిం సర్వే చారీక ఇతి రాక్షసాః ॥ 53.22 ॥
 స్త్రీబాలవృద్ధా నిర్జగు స్తత్ర తత్ర కుతూహలాత్ ।
 తం ప్రదీపితలాంగూలం హనుమన్తం దిద్భక్షవః ॥ 53.23 ॥
 దీప్యమానే తతస్తస్య లాంగూలాగ్రే హనూమతః ।
 రాక్షస్యస్తా విరూపాక్ష్యః శంసుర్దేవ్యాస్తదప్రియమ్ ॥ 53.24 ॥
 యస్త్యయా కృతసంవాదః సీతే తామ్రముఖః కపిః ।
 లాంగూలేన ప్రదీప్తేన స ఏష పరిణీయతే ॥ 53.25 ॥
 శ్రుత్వా తద్వచనం క్రూరమాత్మాపహరణోపమమ్ ।
 వైదేహీ శోకసన్తప్తా హుతాశనముసాగమత్ ॥ 53.26 ॥
 మజ్జలాభిముఖీ తస్య సా తదా ౨ ౨ సీన్మహాకపేః ।
 ఉపతస్థే విశాలాక్షీ ప్రయతా హవ్యవాహనమ్ ॥ 53.27 ॥
 యద్యస్తి పతిశుశ్రూషా యద్యస్తి చరితం తపః ।
 యది చాస్త్వేకపత్నీత్వం శీతో భవ హనూమతః ॥ 53.28 ॥
 యది కించిదనుక్రోశస్తస్య మయ్యస్తి ధీమతః ।
 యది వా భాగ్యశేషో మే శీతో భవ హనూమతః ॥ 53.29 ॥

యది మాం వృత్తసమ్బున్నాం తత్సమాగమలాలసామ్ ।
 స విజానాతి ధర్మాత్మా శీతో భవ హనూమతః ॥ 53.30 ॥
 యది మాం తారయేదార్యః సుగ్రీవః సత్యసంగరః ।
 అస్మాద్దుఃఖామ్బుసంరోధాచ్ఛీతో భవ హనూమతః ॥ 53.31 ॥
 తతస్తీక్షణార్చిరవ్యగ్రః ప్రదక్షణశిఖో ౨ నలః ।
 జజ్వాల మృగశాబాక్ష్యాః శంసన్నివ శివం కపేః ॥ 53.32 ॥
 హనుమజ్జనకశ్చాపి పుచ్ఛానలయుతో ౨ నిలః ।
 వవౌ స్వాప్త్యకరో దేవ్యాః ప్రాలేయానిలశీతలః ॥ 53.33 ॥
 దహ్యమానే చ లాంగూలే చిన్తయామాస వానరః ॥ 53.34 ॥
 ప్రదీప్తో ౨ గ్నిరయం కస్మాన్న మాం దహతి సర్వతః ।
 దృశ్యతే చ మహాజ్వాలః కరోతి న చ మే రుజమ్ ॥
 శిశిరస్యేన సమ్మాతో లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితః ॥ 53.35 ॥
 అథవా తదిదం వ్యక్తం యద్ దృష్టం ప్లవతా మయా ।
 రామప్రభావాదాశ్చర్యం పర్వతః సరితాం పతౌ ॥ 53.36 ॥
 యది తావత్ సముద్రస్య మైనాకస్య చ ధీమతః ।
 రామార్థం సప్రభుమస్తాద్భక్ కిమగ్నిర్న కరిష్యతి ॥ 53.37 ॥
 సీతాయాశ్చాన్యశంస్యేన తేజసా రాఘవస్య చ ।
 పితుశ్చ మమ సఖ్యేన న మాం దహతి పావకః ॥ 53.38 ॥
 భూయః స చిన్తయామాస ముహూర్తం కపికుంజరః ॥ 53.39 ॥

ఉత్పాతాధ వేగేన ననాద చ మహాకపిః ।
పురద్వారం తతః శ్రీమాన్ శైలశృంగమివోన్నతమ్ ॥
విభక్తరక్షస్సమ్బాధమాససాదానిలాత్మజః ॥ 53.40 ॥
స భూత్వా శైలసంకాశః క్షణేన పునరాత్మవాన్ ।
హ్రస్పతాం పరమాం ప్రాప్తో బన్ధనాన్యవశాతయత్ ॥ 53.41 ॥
విముక్తశ్చాభవచ్ఛ్రీమాన్ పునః పర్వతసన్నిభః ।
వీక్షమాణశ్చ దదృశే పరిఘం తోరణాశ్రితమ్ ॥ 53.42 ॥
స తం గృహ్య మహాబాహుః కాలాయస పరిష్కృతమ్ ।
రక్షణస్తాన్ పునః సర్వాన్ సూదయామాస మారుతిః ॥ 53.43 ॥

స తాన్నిహత్వా రణచణ్డవిక్రమః

సమీక్షమాణః పునరేవ లంకామ్ ।

ప్రదీప్తలాంగూలకృతార్చిమాలీ

ప్రకాశతాదిత్య ఇవార్చిమాలీ ॥ 53.44 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

త్రివంశాశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

చతుష్పంశాశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

వీక్షమాణస్తతో లంకాం కపిః కృతమనోరథః ।
వర్ణమానసముత్సాహః కార్యశేషమచింతయత్ ॥ 54.1 ॥ (2 సార్లు)
కిం ను ఖల్వవశిష్టం మే కర్తవ్యమిహ సామ్రుతమ్ ।
యదేషాం రక్షసాం భూయః సంతాపజననం భవేత్ ॥ 54.2 ॥
వనం తావత్ ప్రమథితం ప్రకృష్టా రాక్షసా హతాః ।
బలైకదేశః క్షపితః శేషం దుర్గవినాశనమ్ ॥ 54.3 ॥
దుర్గే వినాశితే కర్మ భవేత్ సుఖపరిశ్రమమ్ ।
అల్పయత్నేన కార్యేఽస్మిన్ మమ స్యాత్ సఫలః శ్రమః ॥ 54.4 ॥
యో హ్యయం మమ లాంగూలే దీప్యతే హవ్యవాహనః ।
అస్య సన్తర్పణం న్యాయ్యం కర్తుమేభిర్భూతోత్తమైః ॥ 54.5 ॥
తతః ప్రదీప్తలాంగూలః సవిద్యుదివ తోయదః ।
భవనాగ్రేషు లంకాయా విచచార మహాకపిః ॥ 54.6 ॥
గృహాద్ గృహం రాక్షసానాముద్యానాని చ వానరః ।
వీక్షమాణో హ్యసన్తస్తః ప్రాసాదాంశ్చ చచార సః ॥ 54.7 ॥
అవఘ్నత్య మహావేగః ప్రహస్తస్య నివేశనమ్ ।
అగ్నిం తత్ర స నిక్షిప్య శ్వసనేన సమో బలీ ॥ 54.8 ॥
తతోఽన్యత్ పుష్టువే వేశ్మ మహాపార్శ్వస్య వీర్యవాన్ ।
ముమోచ హనుమానగ్నిం కాలానలశిఖోపమమ్ ॥ 54.9 ॥
వజ్రదంష్ట్రస్య చ తథా పుష్టువే స మహాకపిః ।
శుకస్య చ మహాతేజాః సారణస్య చ ధీమతః ।
తథా చేన్ద్రజితో వేశ్మ దదాహ హరియూథసః ॥ 54.10 ॥

జమ్బుమాలేః సుమాలేశ్చ దదాహ భవనం తతః ॥ 54.11 ॥
 రశ్మి కేతోశ్చ భవనం సూర్యశత్రోస్తథైవ చ ।
 హ్రాస్వకర్ణస్య దంష్ట్రస్య రోమశస్య చ రక్షసః ॥ 54.12 ॥
 యుద్ధోన్మత్తస్య మత్తస్య ధ్వజగ్రీవస్య రక్షసః ।
 విద్యుజ్జిహ్వస్య ఘోరస్య తథా హస్తిముఖస్య చ ॥ 54.13 ॥
 కరాలస్య పిశాచస్య శోణితాక్షస్య చైవ హి ।
 కుమ్భకర్ణస్య భవనం మకరాక్షస్య చైవ హి ॥ 54.14 ॥
 యజ్ఞశత్రోశ్చ భవనం బ్రహ్మశత్రోస్తథైవ చ ।
 నరాస్తకస్య కుమ్భస్య నికుమ్భస్య దురాత్మనః ॥ 54.15 ॥
 వర్షయిత్వా మహాతేజా విభీషణగృహం ప్రతి ।
 క్రమమాణః క్రమేణైవ దదాహ హరిపుంగవః ॥ 54.16 ॥
 తేషు తేషు మహార్హేషు భవనేషు మహాయశాః ।
 గృహేష్ఘ్నద్దిమతామృద్ధిం దదాహ స మహాకపిః ॥ 54.17 ॥
 సర్వేషాం సమతిక్రమ్య రాక్షసేష్టస్య వీర్యవాన్ ।
 ఆససాదాథ లక్ష్మీవాన్ రావణస్య నివేశనమ్ ॥ 54.18 ॥
 తతస్తస్మిన్ గృహే ముఖ్యే నానారత్నవిభూషితే ।
 మేరుమన్దరసంకాశే సర్వమంగల శోభితే ॥ 54.19 ॥
 ప్రదీప్తమగ్నిముత్స్పృజ్య లాంగూలాగ్రే ప్రతిష్ఠితమ్ ।
 ననాద హనుమాన్ వీరో యుగాన్తజలదో యథా ॥ 54.20 ॥
 శ్వసనేన చ సంయోగాదతివేగో మహాబలః ।
 కాలాగ్నిరివ జజ్వాల ప్రావర్ణత హుతాశనః ॥ 54.21 ॥

ప్రదీప్తమగ్నిం పవనస్తేషు వేశ్మ స్వచారయత్ ।
 అభూచ్ఛ్చ్యవనసంయోగాదతివేగో హుతాశనః ॥ 54.22 ॥
 తాని కాంచనజాలాని ముక్తామణిమయాని చ ।
 భవనాన్యవశీర్యన్త రత్నవన్తి మహాన్తి చ ॥ 54.23 ॥
 తాని భగ్నవిమానాని నిపేతుర్వసుధాతలే ।
 భవనానీవ సిద్ధానామమ్బురాత్ పుణ్యసంక్షయే ॥ 54.24 ॥
 సంజ్ఞే తుములః శబ్దో రాక్షసానాం ప్రధావతామ్ ।
 స్వగృహస్య పరిత్రాణే భగ్నోత్సాహగతశ్రియామ్ ।
 నూనమేషోఽగ్నిరాయాతః కపిరూపేణ హా ఇతి ॥ 54.25 ॥
 క్రన్దన్త్యః సహసా పేతుః స్తనన్దయధరాః స్త్రియః ।
 కాశ్చిదగ్నిపరీతేభ్యోః హర్షేభ్యో ముక్తమూర్ధజాః ॥ 54.26 ॥
 పతన్త్యో రేజిరేఽభ్రేభ్యః సాదామిన్య ఇవామ్బురాత్ ॥ 54.27 ॥
 వజ్రవిద్రుమవైడూర్యముక్తారజతసంహితాన్ ।
 విచిత్రాన్ భవనాన్ ధాతుాన్ స్యన్దమానాన్ దదర్శ సః ॥ 54.28 ॥
 నాగ్నిస్త్వప్యతి కాష్ఠానాం తృణానాం హరియూథపః ।
 నాగ్నేర్నాపి విశస్తానాం రాక్షసానాం వసున్దరా ॥ 54.29 ॥
 క్వచిత్ కింశుకసంకాశాః క్వచిచ్ఛాలమృతస్సన్నిభాః ।
 క్వచిత్ కుంకుమసంకాశాః శిఖా వహ్నేశ్చకాశిరే ॥ 54.30 ॥
 హనూమతా వేగవతా వానరేణ మహాత్మనా ।
 లంకాపురం ప్రదగ్ధం తద్రుద్రేణ త్రిపురం యథా ॥ 54.31 ॥

తతస్తు లంకాపురపర్వతాగ్రే

సముత్థితో భీమపరాక్రమోఽగ్నిః ।

ప్రసార్య చూడావలయం ప్రదీప్తో

హనూమతా వేగవతా విస్ఫుట్టః ॥ 54.32 ॥

యుగాంతకాలానలతుల్యవేగః సమారుతోఽగ్నిర్వవృధే దివిస్పృక్ ।

విధూమరశ్మిర్భవనేషు సక్తో రక్షశ్శరీరాజ్యసమర్పితార్చిః ॥ 54.33 ॥

ఆదిత్యకోటీసదృశః సుతేజా లంకాం సమాప్తాం పరివార్య తిష్ఠన్ ।

శబ్దైరనేకైరశనిప్రరూఢైర్భిన్ననివాణ్ణాం ప్రబభౌ మహాగ్నిః ॥ 54.34 ॥

తత్రాహ్నురాదగ్నిరతిప్రవృద్ధో

రూక్షప్రభః కింశుకపుష్పచూడః ।

నిర్వాణధూమాకులరాజయశ్చ

నీలోత్పలాభాః ప్రచకాశిరేఽభ్రాః ॥ 54.35 ॥

వజ్రీ మహేన్ద్రస్త్రిదశేశ్వరో వా

సాక్షాద్యమో వా వరుణోఽనిలో వా ।

రుద్రోఽగ్నిరర్కో ధనదశ్చ సోమో

న వానరోఽయం స్వయమేవ కాలః ॥ 54.36 ॥

కిం బ్రహ్మణః సర్వపితామహస్య సర్వస్య ధాతుశ్చతురాననస్య ।

ఇహాగతో వానరరూపధారీ రక్షోపసంహారకరః ప్రకోపః ॥ 54.37 ॥

కిం వైష్ణవం వా కపిరూపమేత్య

రక్షోవినాశాయ పరం సుతేజః ।

అనస్తమవ్యక్తమచిన్త్యమేకం

స్వమాయయా సామ్రుతమాగతం వా ॥ 54.38 ॥

ఇత్యేవమూచుర్బహవో విశిష్టా

రక్షో గణాస్తత్ర సమేత్య సర్వే ।

సప్రాణిసంఘాం సగృహాం సవృక్షాం

దగ్ధాం పురీం తాం సహసా సమీక్ష్య ॥ 54.39 ॥

తతస్తు లంకా సహసా ప్రదగ్ధా సరాక్షసా సాశ్వరథా సనాగా ।

సపక్షిసంఘా సమృగా సవృక్షా రురోద దీనా తుములం సశబ్దమ్ ॥54.40 ॥

హా తాత హా పుత్రక కాన్త మిత్ర

హా జీవితం భోగయుతం సుపుణ్యమ్ ।

రక్షోభిరేవం బహుధా బ్రువద్భిః

శబ్దః కృతో ఘోరతరః సుభీమః ॥ 54.41 ॥

హుతాశనజ్వాలసమావృతా సా

హతప్రవీరా పరివృత్తయోధాః

హనూమతః క్రోధబలాభిభూతా

బభూవ శాపోపహతేవ లంకా ॥ 54.42 ॥

స సమ్రుమిత్రస్తవిషణ్ణరాక్షసాం

సముజ్జ్వలజ్జ్వాలహుతాశనాజ్కీతామ్ ।

దదర్శ లంకాం హనుమాన్ మహామనాః

స్వయంబుకోపోపహతామివావనిమ్ ॥ 54.43 ॥

భంక్త్యా వనం పాదపరత్నసంకులం

హత్వా తు రక్షాంసి మహాన్తి సంయుగే ।

దగ్ధ్యా పురీం తాం గృహరత్నమాలినీం

తస్థా హనూమాన్ పవనాత్మజః కపిః ॥ 54.44 ॥

త్రికూటశృంగాగ్రతలే విచిత్రే

ప్రతిష్ఠితో వానరరాజసింహః ।

ప్రదీప్తలాజ్గులకృతార్చిమాలీ

వ్యరాజతాదిత్య ఇవాంశుమాలీ ॥ 54.45 ॥

స రాక్షసాంస్తాన్ సుబహలాంశ్చ హత్వా

వనం చ భంక్త్వా బహుపాదపం తత్ ।

విస్యజ్య రక్షోభవనేషు చాగ్నిం

జగామ రామం మనసా మహాత్మా ।

తతో మహాత్మా హనుమాన్ మనస్వీ

నిశాచరాణాం క్షతకృత్ కృతార్థః ।

రామస్య నాథస్య జగత్త్రయాణాం

శ్రీపాదమూలం మనసా జగామ ॥ 54.46 ॥

తతస్తు తం వానరవీరముఖ్యం

మహాబలం మారుతతుల్యవేగమ్ ।

మహామతిం వాయుసుతం వరిష్ఠం

ప్రతుష్టువుర్దేవగణాశ్చ సర్వే ॥ 54.47 ॥

భంక్త్వా వనం మహాతేజా హత్వా రక్షాంసి సంయుగే ।

దగ్ధ్వా లంకాపురిం రమ్యాం రరాజ స మహాకపి ॥ 54.48 ॥

తత్ర దేవాః సగన్ధర్వాః సిద్ధాశ్చ పరమర్షయః ।

దృష్ట్వా లంకాం ప్రదగ్ధాం తాం విస్మయం పరమం గతాః ॥54.49॥

తం దృష్ట్వా వానరశ్రేష్ఠం హనుమంతం మహాకపిమ్ ।

కాలాగ్నిరితి సంచిన్త్య సర్వభూతాని తత్రసుః ॥ 54.50 ॥

దేవాశ్చ సర్వే మునిపుంగవాశ్చ

గన్ధర్వవిద్యాధరనాగయక్షాః ।

భూతాని సర్వాణి మహాన్తి తత్ర

జగ్ముః పరాం ప్రీతిమతుల్యరూపామ్ ॥ 54.51 ॥ (2 సార్లు)

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

ఇత్యార్షే శ్రీరామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

చతుష్పాదాశః సర్గః

అథ శ్రీ రామాయణే ఆదికాండే శ్రీమత్సుందరకాండే

పంచపాదాశః సర్గః

రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరనృపోత్తమ !

భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!

లంకాం సమస్తాం సన్ధిప్య లాంగూలాగ్నిం మహాబలః ।

నిర్వాపయామాస తదా సముద్రే హరిసత్తమః ॥ 55.1 ॥ (2 సార్లు)

సన్ధిప్యమానాం విధ్వస్తాం త్రస్తరక్షో గణాం పురీమ్ ।

అవేక్ష్య హనుమాన్ లంకాం చిన్తయామాస వానరః ॥ 55.2 ॥

తస్యాభూత్ సుమహాన్స్తాసః కుత్సా చాత్మన్యజాయత ।

లంకాం ప్రదహతా కర్మ కింస్విత కృతమిదం మయా ॥ 55.3 ॥

ధన్యాస్తే పురుషశ్రేష్ఠా యే బుద్ధ్యా కోపముత్థితమ్ ।

నిరున్దన్తి మహాత్మానో దీప్తమగ్నిమివామ్బుసా ॥ 55.4 ॥

క్రుద్ధః పాపం న కుర్యాత్ కః క్రుద్ధో హన్యాద్ గురూనపి ।
 క్రుద్ధః పరుషయా వాచా నరః సాధూనధిక్షిపేత్ ॥ 55.5 ॥
 వాచ్యావాచ్యం ప్రకుపితో న విజానాతి కర్ణిచిత్ ।
 నాకార్యమస్తి క్రుద్ధస్య నావాచ్యం విద్యతే క్వచిత్ ॥ 55.6 ॥
 యః సముత్పత్తితం క్రోధం క్షమయైవ నిరస్యతి ।
 యథోరగస్త్వచం జీర్ణాం స వై పురుష ఉచ్యతే ॥ 55.7 ॥
 ధిగస్తు మాం సుదుర్బుద్ధిం నిర్లజ్జం పాపకృత్తమమ్ ।
 అచిన్తయిత్వా తాం సీతామగ్నిదం స్వామిఘాతకమ్ ॥ 55.8 ॥
 యది దగ్ధా త్వియం అంకా నూనమార్యాఽపి జానకీ ।
 దగ్ధా తేన మయా భర్తుర్హతం కార్యమజానతా ॥ 55.9 ॥
 యదర్థమయమారమ్భస్తత్కార్యమవసాదితమ్ ।
 మయా హి దహతా అంకాం న సీతా పరిరక్షితా ॥ 55.10 ॥
 ఈషత్కార్యమిదం కార్యం కృతమాసీన్న సంశయః ।
 తస్య క్రోధాభిభూతేన మయా మూలక్షయః కృతః ॥ 55.11 ॥
 వినష్టా జానకీ నూనం న హ్యదగ్ధః ప్రదృశ్యతే ।
 అంకాయాం కశ్చిదుద్దేశః సర్వా భస్మీకృతా పురీ ॥ 55.12 ॥
 యది తద్విహతం కార్యం మమ ప్రజ్ఞావిపర్యయాత్ ।
 ఇహైవ ప్రాణసన్న్యాసో మమాపి హ్యద్య రోచతే ॥ 55.13 ॥
 కిమగ్నౌ నిపతామ్యద్య ఆహోస్విద్భడవాముఖే ।
 శరీరమాహో సత్వానాం దద్మి సాగరవాసినామ్ ॥ 55.14 ॥

కథం హి జీవతా శక్యో మయా ద్రష్టుం హరీశ్వరః ।
 తౌ వా పురుషశార్దూలౌ కార్యసర్వస్వఘాతినా ॥ 55.15 ॥
 మయా ఖలు తదేవేదం రోషదోషాత్ ప్రదర్శితమ్ ।
 ప్రథితం త్రిషు లోకేషు కపిత్వమనవస్థితమ్ ॥ 55.16 ॥
 ధిగస్తు రాజసం భావమనీశమనవస్థితమ్ ।
 ఈశ్వరేణాపి యద్రాగాన్మయా సీతా న రక్షితా ॥ 55.17 ॥
 వినష్టాయాం తు సీతాయాం తావుభౌ వినశిష్యతః ।
 తయోర్వివాశే సుగ్రీవః సబన్ధుర్వినశిష్యతి ॥ 55.18 ॥
 ఏతదేవ వచః శ్రుత్వా భరతో భ్రాతృవత్సలః ।
 ధర్మాత్మా సహ శత్రుఘ్నః కథం శక్యతి జీవితమ్ ॥ 55.19 ॥
 ఇక్ష్యాకువంశే ధర్మిష్ఠే గతే నాశమసంశయమ్ ।
 భవిష్యన్తి ప్రజాః సర్వాః శోకసన్తాపపీడితాః ॥ 55.20 ॥
 తదహం భాగ్యరహితో లుప్తధర్మార్థసంగ్రహః ।
 రోషదోషపరీతాత్మా వ్యక్తం లోకవినాశనః ॥ 55.21 ॥
 ఇతి చిన్తయతస్తస్య నిమిత్తాన్యపపేదిరే ।
 పూర్వమప్యపలబ్ధాని సాక్షాత్పునరచిన్తయత్ ॥ 55.22 ॥
 అథనా చారుసర్వాంగీ రక్షితా స్వేన తేజసా ।
 న నశిష్యతి కల్యాణీ నాగ్నిరగ్నౌ ప్రవర్తతే ॥ 55.23 ॥
 న హి ధర్మాత్మనస్తస్య భార్యామమితతేజసః ।
 స్వచారిత్రాభిగుప్తాం తాం ప్రప్రష్టుమర్హతి పావకః ॥ 55.24 ॥

నూనం రామప్రభావేన వైదేహ్యః సుకృతేన చ ।
 యన్మాం దహనకర్మాఽయం నాదహద్దవ్యవాహనః ॥ 55.25 ॥
 త్రయాణాం భరతాదీనాం భ్రాతృ్యాణాం దేవతా చ యా ।
 రామస్య చ మనఃకాంతా సా కథం వినశిష్యతి ॥ 55.26 ॥
 యద్వా దహనకర్మాఽయం సర్వత్ర ప్రభురవ్యయః ।
 న మే దహతి లాంగూలం కథమార్యాం ప్రథక్ష్యతి ॥ 55.27 ॥
 పునశ్చాచింతయత్తత్ర హనూమాన్ విస్మితస్తదా ।
 హిరణ్యనాభస్య గిరేర్జలమధ్యే ప్రదర్శనమ్ ॥ 55.28 ॥
 తపసా సత్యవాక్యేన అనన్యత్వాచ్చ భర్తరి ।
 అపి సా నిర్దహేదగ్నిం న తామగ్నిః ప్రథక్ష్యతి ॥ 55.29 ॥
 స తథా చింతయంస్తత్ర దేవ్యా ధర్మపరిగ్రహమ్ ।
 శుశ్రావ హనుమాన్ వాక్యం చారణానాం మహాత్మనామ్ ॥ 55.30 ॥
 అహో ఖలు కృతం కర్మ దుష్కరం హి హనూమతా ।
 అగ్నిం విస్పృజతాఽభీక్షణం భీమం రాక్షసవేశ్మని ॥ 55.31 ॥
 ప్రపలాయితరక్షః స్త్రీబాలవృద్ధసమాకులా ।
 జనకోలాహలాధ్మాతా క్రన్తన్తీవాద్రికన్తరే ॥ 55.32 ॥
 దగ్ధేయం నగరీ సర్వా సాట్టప్రాకారతోరణా ।
 జానకీ న చ దగ్ధేతి విస్మయోఽద్భుత ఏవ నః ॥ 55.33 ॥
 స నిమిత్తైశ్చ దృష్టార్థైః కారణైశ్చ మహాగుణైః ।
 ఋషివాక్యైశ్చ హనూమానభవత్ ప్రీతమానసః ॥ 55.34 ॥

తతః కపిః ప్రాప్తమనోరథార్థః
 తామక్షతాం రాజసుతాం విదిత్వా ।
 ప్రత్యక్షతస్తాం పునరేవ దృష్ట్వా
 ప్రతిప్రయాణాయ మతిం చకార ॥ 55.35 ॥ (2 సార్లు)
 రామభద్ర మహేష్వాస రఘువీరస్యపోత్తమ !
 భో దశాస్యాన్తకాఽస్మాకం రక్షాం దేహి శ్రియం చ తే !!
ఇత్యార్థే శ్రీరామాయణే అదికావ్యే శ్రీమత్సుందరకాణ్డే
పఞ్చపఞ్చాశః సర్గః

అథ షట్పఞ్చాశః సర్గః
 తతస్తు శింశుపామూలే జానకీం పర్యవస్థితామ్ ।
 అభివాద్యాబ్రవీద్దిష్ట్వా పశ్యామి త్వామిహాక్షతామ్ ॥ 56.1 ॥
శ్రీరెమస్మృతిః
 ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం !
 లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ !!
ఫలస్మృతిః
 బుద్ధిర్బలం యశో ధైర్యం నిర్భయత్వమరోగితా !
 అజాడ్యం వాక్పటుత్వం చ హనూమత్ స్మరణాత్ భవేత్ !!
శ్రీ హనుమాతే నమః
అథ క్షమాప్రార్థనా
 యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
 తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్
కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ సుందరకమ్
శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥
